

DE POSTRIJDER

DER PROVINCIE LIMBURG.

Men schrijft in te Tongeren bij M. COLLÉE, uitgever en eigenaar van dit blad.
De *Postrijder* verschijnt 's dinsdags, 's dondersdags en 's zaterdags.
Alle toezendingen van brieven, geld of aankondigingen moeten franco gedaan worden aan den uitgever, **groot Markt, n^o 37-39, te Tongeren.**

Abonnement
Drie maal per week 6 francs per jaar.
Twee " " " 5 " " "
Een " " " 4 " " "
Een blad afzonderlijk 15 centimen.
De abonnementen zijn vooraf betaalbaar.
Aankondigingen 15 centimen per drukregel.
Reclamen, vermissen en andere artikels vooraan of midden in het blad : 1 fr. den drukregel.

TONGEREN, DEN 21 FEBRUARI.

Van alles wat.

Het tongersch gezinsblad kan zich maar niet troosten over de benoeming van M^r A. Mevis als hoofdonderwijzer der gemeente jongensschool. Het klaagt stevenen niet bekwaam, niet eerlijk, in een woord is hij onwaardig het ambt van hoofdonderwijzer te vervullen?

Gij moet dan weten dat de plaats van hoofdonderwijzer vacant geworden was door de aftreding van M. Krusten, en dat de gemeente raad hem eenmaal opvolger te kiezen had. De raad heeft zijn keus laten vallen op M^r A. Mevis, directeur der katholieke jongensschool, en er is toch zeker geen ernstig en verstandig man die niet bekennen zal dat dit een allerbeste keus was.

Maar het gezinsblad is miskontent, zoo miskontent dat het alleen van driedubbele jeezuitent uitmaakt, en gij weet wel, als men iemand jeezuit en kalot en klerikale ezel heeft geheeten, dan valt er niets meer te zeggen, de zaak is uitgemaakt.

Heeft het gezinsblad iets af te keuren op de benoeming van M. Mevis? Is de nieuwe directeur der jongensschool niet bekwaam, niet eerlijk, in een woord is hij onwaardig het ambt van hoofdonderwijzer te vervullen?

Dat durft het gezinsblad wel niet zeggen, maar de nieuwe katholieke moederheid had moeten eenen liberaal noemen!

Een katholiek als directeur, dat is goed voor een St-Jan-Berchmans school; maar een gemeente school, die door alle burgers zoowel door de katholieken als door de liberalen betaald wordt, dat moet een liberaal school zijn! — Eerste prijs van liberale redeneerkunde, aan het tongersch gezinsblad.

De menschen die gewoon zijn het tongersch gezinsblad te lezen, zijn eenparig om te verklaren dat sedert eenigen tijd dat verachtelijk machien nog dieper dan vroeger in de algemeene verachting gevallen is. In een woord er is geen schamteloozer blad in heel het land. Haatvolle aantijgingen tegen de Kerk, lasterende spottentjes tegen de geestelijkheid, ziedaar het dagelijksche brood waar onze liberale drinkers van leeft.

Het is waar dat zij en ander lieje zingt zoudra er een kiezing op handen is. Oh! dan zweert zij hoog en leeg dat er geen grootere voorstanders der religie zijn dan de liberalen!

Maar denken die schijnheilige volksbedriegers dan toch dat het volk alle gebenghen heeft verloren, dat het zich de talrijke en onbewimpelde verklaringen niet meer herinnert die bijna dagelijks door de maconnieke pers afgekondigd worden?...

Wie zou er nog kunnen twifelen dat het *liberalismus* de vernietiging der religie, van 'godsdienslig gevoel tot doelwit heeft, wanneer zijne handlangers het openlijk bekennen? Ja, wie kan er nog twifelen in tegenwoordigheid van de volgende verklaringen:

« De vernietiging van de Katholieke Kerk in België is voor ons land een keestie van leven of dood. » (Goblet.)

« De katholieke leer is zedeloos. » (Flandre liberale.)

« Men noeme het *liberalismus* vijandig aan de Kerk, dat is de zuivere waarheid. » (Fl. lib.)

« Bestaat er een enkel liberaal die zich aanlijk aan de katholieke dogmas onderwerpt? ... Hij zou het niet kunnen zonder op te houden liberaal te wezen. »

VROUWENLIST

OORSPRONKELIJKE NOVELLE

door

HENRI LENAERTS.

(3^e VERVOLG.)

III.

De list.

Dat de geachte lezer nu zoo goed zij om in een kamer van een der rijkste huizen der stad te volgen.

Dit kleine salon is eenvoudig, doch prachtig gemeubeld. Een donzig tapijt bedekt den vloer; een open vuur onderhoed een matige warmte, en verlicht het oog door zijne duizend dooreen kronkelende vlammetjes. Niet ver van dit vuur staat een piano, door twee waskaarsen verlicht. Aan dit piano zit een jonge vrouw, die eenige harmonievolle tonen doet weergalmen.

Wringende oogenblikken voor dat wij Mina zich met Stanza naar het bad hebben zien begeven, had in deze taal het volgende gesprek plaats:

— Zoo dus heeft het briefje, dat ik u voor haar gegeven heb, zijn doel bereikt?

— Ja, mevrouw, dit punt heeft niets te wenschen overgelaten. Ook heb ik niet de minste moeite gehad om haar over te halen met mij naar het bad te gaan.

— Ik ben over u tevreden. Ook zal ik mijne belofte houden. Maar uwe taak is nog niet volbracht.

« Het *liberalismus* kan zich niet verdedigen, « dan met aan de kiezers te toonen dat de leerling « door de priesters gepredikt valsch is, om hen « aldus te doen besluiten zich van de absolute te « onthouden en de Kerk te verlaten. »

« Onze liberalen verzekeren van hunnen eer- « bied voor de religie, gelijk de republikeinen « verzekeren van hunne liefde voor het koning- « dom. » (Fl. lib.)

« De *Accur des Flandres* wenscht de sluiting « der kerken uit oorzaak van noodzakelijkheid, « van schade, van bedrog en van verbersting. »

« De kwestie is onbewimpeld gesteld tusschen « de heerschappij van den biechtstool of de om- « verwerping van den biechtstool. » (Independance.)

« De liberalen die hunne kinderen naar de « scholen der geestelijkheid zenden, zijn verraders! »

« (Janssens, ter liberale Associatie van Luik.)

« De liberalen die aldus handelen hunne kind- « ers naar de katholieke school zenden) moeten « uit de liberale partij verbannen worden. » (M. De Moor.)

« Zijt calvinisten, israelieten, en catholieken, « zijt nog wel iets anders, ge kunt goede libera- « len blijven, doch niemand kan ter zelfdertijde « liberaal in politiek en roomsch katholiek in « religie blijven. » (Bev. de Belgique.)

« De rijkdom van alle liberalen, dat is de Kerk... « Zij zal verdeld worden en van den bodem der « aarde verdwijnen. »

« De Kerk is een wilde beest, « gelijk de monsters met men- « schen aanzichten die zij heil- « lig verklaard heeft. » (Fl. lib.)

« Geerde lezers, hebt gij wel begrepen?... « Kun gij nog twifelen? »

« En dan durven de liberalen nitroeven dat zij « de voorstanders onzer roomsch-katholieke religie « zijn? »

« Kan men schamteloozer liegen?... « Kan men schijnheiliger handelen? »

« Oordeelt nu, geerde lezers, over de waarde « van die verzekeringen van liefde en genegenheid « der liberalen voor het H. Geloof onzer voorvaders! »

« Indien er heden nog heden gevonden worden « welke de liberalen door hunne schijnheilige ver- « klaringen kunnen verdeden dan, wij zeggen het « vlak, moet het in de bespanning of bovenkas dier « lieden er zeer pover nitzien! »

« De personen die onnozel genoeg zijn om nog te « gelooven dat de afgedankte schoolmeesters « waarlijk beklagenswaardige slachtoffers zijn, zul- « len wel doen het volgende aandachtiglijk te lezen « en te overwegen. »

« Over eenige weken werd in den *Moniteur* een « koninklijk besluit afgekondigd waarbij de volgen- « de pensioenen aan oude soldaten verleid we- « den: »

Lefebvre, sergeant,	45 jaar dienst fr.	844
Tielmans, soldaat,	17 " " "	462
Mentisse, onder-officier,	58 " " "	780
Pyre, onder-officier,	55 " " "	744
Bogaert, kapitaal,	45 " " "	578
Dehler, soldaat,	51 " " "	406
Bellens, sergeant,	56 " " "	657
Bernard, sergeant,	42 " " "	640
Janburt, luitenant,	25 " " "	499
Brucke, soldaat,	43 " " "	550

« Geloof op te merken, geachte lezer, dat al die « militairen hun pensioen gekregen hebben om reden « van ongenesbare krankheden, voortkomende « van den dienst, ofwel om reden van *ongenesbare*

oogziekten, waardoor zij in de onmogelijkheid gesteld zijn hunne kost te winnen, of later wederom onder dienst te gaan.

Hewel, wat zegt ge daarvan? Een luitenant, een sergeant of een kapitaal na 25, 45, 51 ja zelfs 45 jaren trouwen dienst, als zij oud en ziekelijk worden, bekomen een pensioentje van eenige honderde frankens, terwijl een schoolmeester van de eerste broek, die *man* dan 5 jaren dienst heeft, ten minste **DUIZEND** frank wachtgeld ontvangt!

De liberalen zouden, in waarheid, beter doen, inschrijvingslijsten te openen en heldigheidsconcenten te geven ten voordeele der oude soldaten, liever dan voor hunne valsche en verbetalde slachtoffers van schoolmeesters.

De gezamenlijke som van het wachtgeld toegeestaan aan de 792 onderwijzers en onderwijzeressen door de gemeenten in beschikbaarheid gesteld, omdat hunne scholen voor het meestendeel gansch ledig waren, beloopt tot **een miljoen 106 duizend 494 frank en 94 centimen.**

Wanneer men deze som verdeelt door het getal der personen die er moeten van betaald worden voor niets te doen, dan vindt men een jaarwedge van **veertien honderd frank** per hoofd.

Het getal der afgedankte onderwijzers en onderwijzeressen die maar 1000 frank trekken is zeer klein. 't Zijn er meestal vier jaarwedge weinig meer bedroeg en er zijn verscheidene niet-gediplomeerde onder.

Daarentegen zijn er velen die een wachtgeld van 3000 fr. en daarboven genieten.

Ziedaar de *arme* slachtoffers « voor welke men omhalingen doet, concreten inricht eenschrij- « vingen opent en welke men te Brussel gelijk stelt met de werklieden zonder werk — en zonder wachtgeld — echte ongelukkigen, die met vrouw en kinderen moeten hongeren. »

Bij de wetgeving van onzen tijd vindt men dikwijls zonderringe tegenstrijdige denkbare. Van den eenen kant zullen zij als oprechte menschevrienden met kracht en beleid een menschevrij recht verdedigen en vrijwaren tegen alle aanslagen; van den anderen kant echter zullen zij een zeldre recht, dat even heilig en onschendbaar is als het eerste, met de voeten treden, en meer en meer doen miskennen.

Die tegenstrijdigheid ten opzichte van natuurlijke of menschevrij rechten, komt men vooral tegen bij de vijanden der doodstraf, die meest allen gezworen openbelaars zijn van den gewoone soldatendienst. Zij springen in de bres om eenen ongelukkigen of eenen schurk aan den strafden arm van het gerecht te onttrekken, en van den anderen kant spannen zij samen met de mannen die de vrijheid van den mensch durven schenden, en dezen aldus een straf opleggen die door geen enkel feit kan verrechtvaardigd worden.

Om een ter dood veroordeelde aan de handen van den beul te doen ontwerpen, zegt men: wij hebben het recht met leven om te leven; wij hebben het recht met leven om te leven; de maatschappij heeft het recht niet te beschikken over het leven van burgers, al zijn deze dan ook afschuwelijke misdadigers; een moordenaar het leven benemen, 't is geen straf, 't is een nieuwe misdad!

Welnu, indien de menschevrienden zoo ingenomen zijn met een natuurlijk recht van eenen boosdoener, waarom dan verdedigen zij de eerlijke burgers niet eveneens tegen de Staat, die hun de vrijheid beneemt zonder eenig goddelijk of natuurlijk recht? Indien gij omtent dat de

Staat het recht heeft eenen moordenaar te straffen, hem zijn leven te benemen, wat recht heeft hij dan over de vrijheid der burgers te beschikken? De vrijheid is het leven van den mensch, vrijheid en leven zijn onafscheidebaar, en zoo gij de vrijheid van eenen burger beneemt, 't is zijn leven benemen.

Roemt dus niet te veel op uwe menschevriendheid, gij, soldatendiefters, die het leven van moordenaars spaart, maar de vrijheid beneemt van eerlijke burgers die nooit iets misdaden. Gij zijt valsche menschevrienden. Gij doet slechts een halfwerk. Want indien gij, uit menschevriendheid, het leven wilt gunnen aan gevarlijke boosdoeners, zoudt ge met meer recht en goede reden de vrijheid der burgers moeten beschermen tegen de mannen die van ons land een enkele kazerne willen maken, en van alle bejaarde burgers slaven en knechten van den Staat.

De loting, die dezer dagen andermaal in duizende huizezinnen leed en droefheid bracht, is een brandmerk voor onzen tijd. Daar duizenden mouden wordt ge gelokt, zij die deze instelling in leven houdt; zij die moordenaars van het schavot verwijderd, maar brave lieden in het ongeluk stort en als slaven naar de kazerne laat sterven. Overweegt het wel; indien hier of daar het hoofd van eenen moordenaar moest vallen, niemand zou er om weenen; en, zoo er eenigen om weenen mochten, zij zouden toch nog de bekentenis laten ontsnappen; hij heeft het verdiend! De loting echter treft niet een enkel hoofd maar duizenden burgers in hun bestaan en in hun leven. Duizenden weenen dien dag, duizenden ook verdoeken u! Want gij zijt de moordenaars der vrijheid, de kern van het menschevrij leven, en geene enkele verhooning, geene enkele verrechtverdiging kan den aanslag wettigen.

NIEUWJAARSGIFTEN

aan Z. H. Leo XIII.

8^e LJST

Bedrag der vorige lijst.	fr. 1536,28
De parochianen van Zammelen.	fr. 15,00
M. Froïdmont-Tans te Sussen	» 20,00
Ongenoemd	» 2,00
Parochie Millen.	
G. J. F. Swennen pastoor	fr. 10,00
Ongenoemd	» 10,00
Id.	» 1,00
De kinderen Stassen	» 1,50
Gezusters Lowet	» 5,00
Ongenoemd	» 1,00
W ^r Nicolas Coenegrachts	» 2,50
Ongenoemd	» 1,00
Id.	» 1,00
De kinderen Delpoorte	» 5,00
Ongenoemd	» 0,50
A. Coenegrachts	» 2,00
De kinderen Engel Stassen	» 5,00
Ongenoemd	» 2,00
Id.	» 1,00
Tot bijstand der H. Kerk	» 1,00
Lowet Willen	» 2,00
J. Froïdmont	» 1,00
Ongenoemd	» 1,00
Opdat ik van geen politiek meer hoore	» 2,00
G. J. G. R.	» 2,00
Francis Lerooy	» 1,00
J. Debrus	» 2,00
L. Vrimts	» 2,50
Ongenoemd	» 1,50
P. Froïdmont-Coenegrachts	» 5,00

van een groote fortuna, zijnen zoon met haar in den echt te zien treden.

Die wensch vervult ook gansch hare ziel. Niet alleen is de 25jarige Arthur een zeer schoon jonging, die haar een merklijk contrast aanbiedt met den grijsaard, in wiens armen men haar tegen haren wil geworpen had, maar zij heeft voornamelijk het oog op zijn gebel gevestigd, daar zij weet dat de vereeniging van hun beider fortuinen haar in staat stellen moet in de hoogere kringen boven alle andere vrouwen te gloren. Die gedachte, deze overvloedige hoogmoed spoort haar gedurig aan alle middelen in het werk te stellen om dit huwelijk zoo gauw mogelijk te doen plaats grijpen. Wat Arthur betreft, die denkt er zoo niet over. Hij is een stil jongeling met een dichtertje gehand begaafd, die niets dan de vtegende deelen betracht, die eenen diepen afkeer gevoelt voor de luidruchtige vermak die hij in menigte op zijnen weg ontmoet, en slechts eenen wensch heeft, namelijk, zijn leven stil en vreedzaam met een lieberlijke, eenvoudige vrouw door te brengen. Zulke vrouw denkt hij in Stanza Beekman gevonden te hebben.

Die jonge maagd, zoo bekoorlijk door haar karakter als door hare schoonheid, bemint hij met een vurigheid die nog dagelijks toeneemt, met een liefe, die zich zoodanig aan zijne zijde vastgeklampt, dat het hem gansch onmogelijk schijnt er dezelve nog uit te rukken. Wij hebben gezien of deze liefe door Stanza wordt gedeeld.

Nog aan niemand dan aan haar heeft hij er van gesproken, en hij vermoedt geenszins dat hun geheim van iemand anders gekend zij. Hij bedriegt zich.

Met een ongenoemde sluwheid begaafd heeft Adela welhaast die liefe en hare voorwerp ontdekt, en aanstonds heeft zij gezworen hare mededingerster in het verded te stooten, zoo dit noodig is, om haar te belleten haar huwelijk te verrieden, iets waarvan het gedacht alleen haar menigen slapelozen nacht doet doorbrengen.

Ongenoemd	» 2,50
Id.	» 2,50
Id.	» 2,00
Ongenoemden	» 10,00
Ongenoemden	» 1,00
C. Liesens	» 5,00
G. Vrimts	» 10,00
Ongenoemd, zegen ons allen, H. Vader	» 5,00
Id.	» 1,00
Froïdmont-Palmen	» 5,00
H. V. Z. C.	» 1,00
W ^r Stas-Stassen	» 5,00
Ongenoemd	» 1,00
Id.	» 4,00
Jan en Gertrudis Coenegrachts	» 10,00
Totaal fr.	154,50

Totaal fr. 1727,78

Onze verschillende maatschappijen hebben geweldderf om tot vermaak hunner leden gedurende de vastenavonddagen zeer aangename feesten interichten.

De avondfeesten verleden zonlag, maandag en dinsdag gegeven door de tooneelafdeling der Concordia, den Gerede en de Union, hebben den grootst n bijval gehad.

Onze hartelijke gelukwenschen aan allen die er toe bijgedragen hebben.

Hof van assisen van Limburg

De sessie van het hof van assisen der provincie Limburg voor het eerste kwartaal 1885 zal aanstaande maandag, 25 februari, te Tongeren geopend worden.

Eene enkele zaak zal aan het hof onderworpen worden.

M. Victor Vanderheyden, geboren te St-Josse-ten-Noode en woonachtig te Tongeren, zal verschijnen onder de beschuldiging van in het jaar 1884, ged. genomen te hebben aan twee gemeentekoelzingen, zonder er recht toe te hebben.

Het liberaal college van burgemeester en schepenen van Tongeren had hem ten onrechte op de kiezerslijsten ingeschreven; het zeldre college had hem eenen oproepingsbrief gezonden om hem te verzoeken zich om 9 uren in het tweede kiesbuurt te bevinden, ten einde deel te nemen aan de kiezing.

Bij het afroepen van zijnen naam hooft Vanderheyden zich aan, om te stemmen. De heer advocaat Nossent, getinge van den katholieken kandidaat, deed opmerken dat de kiezer geen stemrecht had en om dit te bewijzen legde hij op het bureau een expeditie neer van een vormis der rechtbank van Verviers, waartoe blok dat de kiezer zich in staat van bankrukt bevond.

Doch de *ex-schepenen* Ghinest, die het tweede bureau voorzag, beweerde dat M. Vanderheyden het recht had om deel te nemen aan de kiezing en hij overhandigde hem een kiesbulletin waarvan de kiezer gebruik maakte om zijne stemming uit te drukken.

Het is ten aanzien van deze feiten dat M. Vanderheyden maandag voor het hof van assisen zal verschijnen.

De tijdst zal waarschijnlijk denzelfden dag gesloten worden.

De doctor **Mooren** van Dusseldorf zal te Luik zijn in het *Hôtel de l'Europe* den 15 maart aanstaande.

Aan dezen eed is zij, gelijk wij in hare samenspraak met Mina gezien hebben, gestand gebleven. Ook op dit oogenblik denkt zij er aan, alsook aan de middelen om hem gansch ten uitvoer te brengen.

« Ik heb misschien onvoorzichtig gehandeld, zegt zij bij zichzelf, dit meisje met alles bekend te maken; doch... alles goed ingezien... dit was noodzakelijk. En daarbij, ik ben van haar stilzwijgen gansch verzekerd. Maar, waar blijft Arthur? het is reeds 11 ure... Het heeft niet weinig moeite gekost hem over te halen ongemakerd naar het bad te gaan. Zoo hij eens niet kwam!... God! Alles ware verloren! »

« Pas heeft zij deze woorden uitgesproken, of een rijing houdt aan de poort stil; de klank der bel weergaht, de deur knijpt op hare hangels, en eenen stond later treedt Arthur in de kamer waar Adela gezeten is.

Arthur is een schoon jongeling van hooge gestalte, met donker zwarten knevel en pikwarte krullende haarklokken. Hij is in een slach van zwarten mantel gekleed. Op zijn gebat staat misnoegdheid te lezen; in het binnentredt misnoegdheid hij die nochtans zooveel mogelijk, en tracht te glimlachen.

« Verschoon mij, Adela, zoo ik u wat lang heb doen wachten; ik was een weinig onpasselijk. »

« He! mijneheer, antwoordde Adela lachend, terwijl zij recht staat en hem met den vinger wijst; gij verdient om uwe onauwkeurigheid eens duchtig over den hiel gekend te worden. Maar kom, zet u neer, hier, nevens mij. »

Zij neemt den hoed, dien hij in zijne hand houdt, en legt hem op eenen stoel neder.

« Zoo dus, gij zijt onpasselijk geweest Arthur? »

« Ja, Adela, een weinig... »

« Ach! dat spijt mij zeer! Dan; zult gij u op het bad niet vermaken? »

« Och! gij weet immers wel, Adela, dat ik mij in zulk gewel niet vermaak! Ik wilde u... zelfs... desaanwege verzoeken mij wel... eenen dienst te... bewijzen... »